

ÜNLEM İŞARETİ (!)

Sevinç, korku, heyecan, şaşma, acıma, nefret gibi güçlü duyguları anlatan veya hitap, seslenme, uyarı bildiren cümle ve sözlerin sonuna konulan noktalama işaretine **ünlem işareti** denir.

Ünlem İşaretinin Kullanıldığı Yerler ve Kurallar

Güçlü Duygu Anlatan Söz veya Cümlelerin Sonuna Konur:

- Eyvah, otobüsü kaçırdık! (Korku / Endişe)
- Yaşasın, sınavdan yüz aldım! (Sevinç)
- İmdat, yangın var! (Panik / Yardım isteği)

Hitap, Seslenme ve Uyarı Sözlerinden Sonra Konur:

- Ey Türk Gençliği!
- Dur, yolcu! Bilmeden gelip bastığın bu toprak bir devrin battığı yerdir.

Alay, Küçümseme veya İnanmama Anlamı Katmak İçin Parantez İçinde (!) Kullanılır:

- Çok akıllı (!) olduğu için her sınavda en düşük notu alıyor.
- İstese bir günde bütün kitabı bitirmiş (!) ama vakti yokmuş.

Ünlem İşaretinin Cümlede Kullanıldığı 2 Farklı Yer!

1. Yol: Ünlem bildiren kelimeden hemen sonra ünlem işareti konur, sonraki kelimeye **BÜYÜK HARFLE** başlanır ve cümle sonuna nokta konur.

Örnek: Eyvah! Cüzdanımı evde unuttum.

2. Yol: Ünlem bildiren kelimeden sonra virgül (,) konur, cümle devam ettirilir ve ünlem işareti cümlenin en sonuna konur.

Örnek: Eyvah, cüzdanımı evde unuttum!

ETKİNLİKLER

★ 1. Etkinlik: Noktalama İşaretlerini Bulma

Aşağıdaki cümlelerde yay ayraç () ile belirtilen yerlere uygun noktalama işaretlerini (Ünlem, Virgül veya Nokta) koyunuz.

1. Eyvah () Evin anahtarını içeride unuttum ()
2. Ayy () parmağıma iğne battı ()
3. Yaşasın () Yarın hep birlikte pikniğe gidiyoruz ()
4. Dur () karşıdan karşıya geçerken önce sola bakmalısın ()
5. Ordular () İlk hedefiniz Akdeniz'dir, ileri ()
6. Adam çok hayırsevermiş () mahalledeki kimseye bir kuruş bile yardım etmemiş.

★ 2. Etkinlik: Duyguları Bularak Eşleştirme

Aşağıdaki ünlem cümlelerinin hangi duyguyu belirttiğini bularak harfleri yay ayraç () içine yazınız.

Kural Kodu	Cümlede Anlatılan Duygu / Durum
A	Sevinç / Coşku
B	Şaşırma
C	Korku / Endişe
Ç	Uyarı / Seslenme
D	Alay / Küçümseme

1. [] Dikkat et, merdivenler çok kaygan!
2. [] Ooo, seni burada görmek ne büyük sürpriz!
3. [] Yaşasın, tuttuğum takım şampiyon oldu!
4. [] Eyvah, arkamızdan büyük bir köpek geliyor!
5. [] Bu kadar hızlı çalışarak (!) işi seneye ancak bitirir.